

MARIÁNSKÁ POUŤ PRAHOU S PALLADIEM PANNY MARIE RYNECKÉ ZA MÍR A POKOJ VE SVĚTĚ A OBNOVU MARIÁNSKÉHO SLOUPU V PRAZE PRAHA - DNE 23. KVĚTNA 2015

V roce 70. výročí ukončení hrůz II. světové války a při příležitosti svátku Dne vítězství a svátku Panny Marie Prostřednice všech milostí, si připomínáme, že český národ byl od počátku utvářen duchovními hodnotami a mravními zásadami křesťanské víry. Díky těmto duchovním hodnotám náš národ přispíval k utváření míru a pokoje a naše zem dosáhla společenského vzepjetí a stala se důležitou součástí společenství evropských států. Za dědictví víry a mravní zásady máme nejen děkovat, ale máme je zodpovědně uchovávat a rozvíjet.

Duchovní základ a počátek byl dán, když kníže Bořivoj a kněžna Ludmila po přijetí víry a svatého křtu z rukou arcibiskupa Metoděje na Velehradě, zbudovali první kostel na pražském hradě zasvěcený Matce Boží. Kněžna Ludmila projevila úctu k Matce Boží a nechala z kovových pohanských bůžků odlít reliéf Panny Marie, který vroucně uctívala a jež jí byl posilou v utrpení až do konce života. Po mučednické smrti kněžny Ludmily převzal Mariánský reliéf její vnuk kníže Václav, který jej s úctou nosil ustavičně u sebe. Reliéf jej provázal při pokojném spravování země, ale také při válečném tažení a díky jemu dosáhl smíru bez boje a krveprolití. Od dob největšího syna českého národa, který jako první z křesťanských vládců našich zemí, stavěl s horoucím zanícením chrámy a kostely pro svůj lid, a sám padl posléze u dveří památného chrámu ve Staré Boleslavi, od těch dob po celých tisíc let patřil náš národ mezi přední křesťanské národy světa a naše země měla pověst vzácné klenotnice chrámů, kapliček i sloupů a prostých Božích muk. Mariánský reliéf představující Matku Boží s Ježíškem je již po tisíc let vroucně uctíván zbožnou myslí a srdcem našeho lidu, který jej nazval „Palladiem země české“ a byl ctěn jako milostný obraz ochraňující Českou zemi.

Knížata i králové čeští byli vroucími ctiteli Panny Marie, z nichž nejvíce proslul Otec vlasti Karel IV. Rozhojňoval víru v Krista a úctu k Panně Marii, aby se pod jejich ochranou požehnaně rozvíjela Praha jako duchovní centrum a poutní místo celé říše. Po celé naši vlasti jsou rozesety pravé perly kulturní a duchovní hodnoty ve skvostných mariánských chrámech i bazilikách a ze všech těchto míst zaznívá slavná „Ave Maria“, a celá naše země je jedinou písní úcty a lásky k Matce Boží.

Ochraně Matce Boží svěřovali svou zemi nejen panovníci, ale s důvěrou o pomoc v nouzi se k Panně Marii utíkal lid zvláště v době moru a válek. Mimořádnou a zázračnou pomoc Panny Marie si vyprosili Pražané ke konci třicetileté války, kdy v r. 1648 vpadla do Prahy švédská vojska. Vyplenili Malou stranu, Pražský hrad, snažili se přejít Karlův most a zaútočit na Staré město pražské. Tam narazili na spuštěnou železnou mříž a houževnatý odpor měšťanských sborů a studentské legie. Švédů byla značná přesila, přesto Pražané své město statečně bránili. Lidé se modlili k Panně Marii, konkrétně k jejímu obrazu, Panně Marii Rynecké. Tento gotický deskový obrázek, nošený v prosebných procesích, měl na svém domě na rohu Staroměstského rynku a Železné ulice umístěn brusič drahých kamenů Miseroni, který pověsil madonu na svůj dům jako upomínku na ponížení a zneuctění staroboleslavského Palladia saskými vojáky v r. 1632. Tehdy velitel Sasů, protestant Vavřinec Hoffkirk nechal vyrobit na Staroměstském rynku pranýř hned vedle šibenice a na něj přibil staroboleslavské Palladium, které uloupil. Za posměchu vojáků madonu sekl mečem do tváře. Když pak Pražané statečně bojovali se Švédy, měl Ryneckou madonu na své hrudi připevněnou sám purkmistr Mikuláš František Turek z Rožmitálu. Pražané slibovali madoně, že když Prahu před Švédy ochrání, postaví jí na místě, kde byl zneuctěn staroboleslavský obraz, sloup s její sochou. Praha byla nakonec zachráněná podepsáním vestfálského míru 24. října 1648 v Münsteru a Švédové se museli stáhnout. Konec válečného běsnění byl považován za Boží zásah na přímluvu Panny Marie a Pražané dodrželi svůj slib. Psal se rok 1650 a na Staroměstském náměstí vyrostl mariánský sloup v jehož podstavci byl prostor, kde byl umístěn vzácný deskový obraz Panny Marie Rynecké, nazývaný také druhým Palladiem. Socha Panny Marie na sloupu představovala Pannu Neposkvrněnou – Immaculatu, nikoliv vítěznou, ale díky vzdávající. Její hlava s gloriolou dvanácti pozlacených hvězd byla obrácena k nebi, ruce sepnuté k modlitbě a nohama drtila okřídleného draka - d'ábla. Dvanáct hvězd kolem její hlavy je dnes symbolem Evropské unie.

Mariánský sloup byl postaven záměrně na Staroměstském náměstí na místě, kde stál po staletí pranýř. Vzhledem k přítomnosti sochy Panny Marie byla zbořena šibenice a od té doby se zde nepopravovalo. Matka Boží na tomto místě pranýřování a popravování vyprošovala smír a odpuštění mezi znesvářenými stranami. Postavením sloupu se pražské popraviště proměnilo v místo kultu, úcty a modlitby. Stal se a byl považován také za duchovní střed celé válkou zničené Evropy a vyjadřoval naději do budoucnosti.

Sloup Panny Marie se svatyňkou pro ochranný obraz Panny Marie Rynecké se stal místem modlitby a cílem poutníků, kteří u něho konali četné pobožnosti, loretánské litanie a průvody. V roce 1855

zde proběhla oslava vyhlášení dogmatu o Neposkvrněném početí Panny Marie. Konaly se k němu pravidelné průvody a duchovní slavnosti. Lidé zde zapalovali svíce a kladli k němu květiny. Po celá staletí odpočívali na jeho schodech. Stal se součástí denního života Pražanů, ale i obyvatel celé České země.

Na staroměstském náměstí v blízkosti sloupu Panny Marie byl v roce 1915 zbudován pomník Mistra Jana Husa, jehož pohled směřoval ke sloupu Panny Marie. Svým pohledem vyzýval k úctě a vyprošování pomoci u Matky Boží, jak sám uvádí ve svém poučení, „*abychom mohli vybědnout z hříchu, vzývejme pomoc Panny Marie a pozdravujme ji. Já ubohý, jak budu schopn chválit slavnou Pannu, která je větší než všechna chvála? Nikdo nemůže dostatečně pozdravit tu, kterou pozdravil anděl, kterou Syn uctivě poslouchal, jíž se světil Duch svatý, kterou obdivuje celý svět... Máme k ní tedy přistupovat s bázni a s úctou a chválit ji. Jestliže spravedliví nejsou hodni, jak budou hodni hříšníci? A přece by ani spravedliví, ani hříšníci neměli ustávat v její chvále, neboť v ní je všechna milost Otce, Syna a Duchu svatého, je v ní plnost milosti pro ni samu i milost, která se vylévá na nás“*

Po staletí přistupovali s bázni a úctou Pražané a lidé celé země k sloupu Mariině, aby se u jeho stupňů slévaly proudy modliteb ze všech koutů naší vlasti, aby zde lid prosil i děkoval a slavil na tomto místě svou Královnu Míru a nejlaskavější Matku – Pannu Marii, která svoji přímluvou rozlévala milosti a pomoc svou. Když pak nešťastného 3. listopadu 1918 místo milosti - sloup Matky Boží, tyčící se k nebesům na Staroměstském náměstí, padl, bylo ve svém nejhlubším citění zasaženo nitro našeho věřícího lidu, jemuž byla Rodička Boží Orodovnicí a Přímluvkyní, ochranou i záštitou, Jitřenkou víry i naděje. Rukama bezbožníků byl tento Mariánský sloup stržen a jediné milostný obraz Panny Marie Rynecké byl ze svatyňky ve sloupu vyňat a tak zachráněn. Tento čin, připravovaný ovšem jistými kruhy dávno předtím, šokoval mnoho upřímných katolíků a v podstatě byl předzvěstí protikatolických režimů 20. století.

Záhy se rozvinulo velké úsilí o obnovení mariánského monumentu v srdci Evropy. Podporu a iniciativu projevil pražský arcibiskup kardinál Dr. Kašpar když prohlásil „*Uražený Bůh pro potupu Marie Panny bude usmířen teprve tehda, až bude znovu vystavěn barbarsky stržený sloup. A bojím se, že u nás nebude lépe, dokud ona hrozná pohana, učiněná Matce Vykupitele světa -Syna Božího - nebude tímto způsobem odčiněna.“* V krizových třicátých letech 20. století prosadil biskup Antonín Podlaha záměr postavit na periferii Prahy 12 kostelů, jako je počet hvězd na svatozáři Panny Marie. Tyto kostely a kaple byly postaveny z velké části ze sbírek na nový sloup na znamení odčinění zneuctění a smíru, aby Panna Maria poskytla tomuto městu i národu svou laskavou mateřskou ochranu.

V době totalitních režimů nacismu a komunismu bylo znemožňováno obnovit mariánský sloup. Roku 1949 vyzvali čeští emigranti ke zhotovení sochy Panny Marie jako symbolu návratu do vlasti. Po pádu protináboženského komunistického režimu vyvstaly snahy o obnovu mariánského sloupu za podpory kardinála Františka Tomáška, který o významu a důležitosti této obnovy pronesl tento odkaz: „*Dokud nebude sloup na svém místě, dokud lidé neuznají, že tehdy udělali chybu a nebudou toho litovat, nemůžeme doufat, že překonali naši nedávnou minulost a že nás tento starý hřích nestáhne zase dolů. Rozumíme tomu tak, že sloup je nejen symbolem našeho návratu ke slušnosti a tradicím křesťanské Evropy, ale především, že vyrovnání tohoto dluhu může naší zemi dát teprve naději, že opět neupadneme do područí, ať už tupého násilí a bídy z východu nebo konzumního ateismu ze západu.“* Z iniciativy sdružení za obnovu mariánského sloupu byla v roce 1993 navracena do vlasti socha Panny Marie v exilu a umístěna v zahradě strahovského kláštera v Praze. V r. 2003 byla zhotovena replika sochy Panny Marie sochařem Petrem Váňou a dočasně umístěna na podstavci u bočního vchodu do chrámu Panny Marie před Týnem. Samotný sloup je již zhotoven a po jeho instalaci bude obnovený mariánský sloup tímto sdružením předán městu Praze, aby dědictví předků opatrovali a Boží požehnání a pomoc Matky Boží městu i národu získávali.

Po vzoru zakladatelů české státnosti sv. Ludmily a sv. Václava chceme přijmout a nést milostný obraz Panny Marie Rynecké jako odkaz duchovního dědictví našich předků, kteří se důvěrou obraceli a vyprošovali Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro své rodiny a domovy. Procesím chceme vyprošovat pokoj všem lidem dobré vůle, aby v úctě k víře našich předků a v respektu k víře současníků přispěli k obnově mariánského sloupu, aby se stal místem duchovního smíření a společenského setkávání. Procesím městem Prahou chceme vyprošovat požehnání městu a všem, kdo v něm přebývají a přinášet víru, naději a lásku do všech měst a míst naší země. Poutí Prahou s Palladiem Panny Marie Rynecké chceme prosit za zachování duchovního dědictví našich svatých patronů české země a dát všechny své síly k mravní a duchovní obrodě českého národa. P. ThDr. Jiří Koníček, duchovní průvodce poutníků.

Modlitba za obnovení Mariánského sloupu

*Na místě hanby naší slza spadá, květ bílý smáčí a ret okoralý horoucí prosbou země,
která zchradla bez lásky Tvé, jež v závoj mlh se halí,
prosbou Ti věčnou zvedá nad staletí, Královno míru, Matko, matko lidu!
Rozpomeň se zas o hodině třetí na milovanou zem a přej jí, přej jí klidu!
Ty Sloupe země mé, Ty hvězdo Míru, pokání naše přijmi v srdce Matky:
Vrat' rodné zemi svatou, silnou víru a na svůj trůn přijď' k nám zas slavně zpátky...!
(Vítězslav Horyna: Sloup Míru)*